

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. ความเป็นมา

เดิมกรมป่าไม้ได้เสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยเป็นการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ทั้งฉบับ คือ ยกเลิกพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และตราเป็นร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. โดยได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์กรมป่าไม้ (www.forest.go.th) ระยะเวลาเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) ระยะเวลาเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งหมด ๔ ภูมิภาค ดังนี้

- ภาคเหนือ ณ โรงแรมเดอะปาร์คเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ โรงแรมวิวิธ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑
- ภาคใต้ ณ โรงแรมทวิน โลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑
- ภาคกลาง ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑

แต่เนื่องจากการเสนอขอปรับปรุงกฎหมายทั้งฉบับ จะใช้เวลาค่อนข้างนานในการพิจารณาในขั้นตอนต่างๆ จึงอาจไม่ทันต่อสถานการณ์ความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปัญหาการทำไม้หวงห้ามในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วน จึงได้แยกการแก้ไขมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตราอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๗ มาดำเนินการก่อนเป็นร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง

๒. หลักการ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ทำไม้” ให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔(๕))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องการกำหนดให้ไม้ทุกชนิดในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม การทำไม้ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่อีกต่อไป ส่วนไม้ที่ขึ้นในป่าชนิดใด จะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา จึงยังคงมีกฎหมายควบคุมไม้ในป่าอย่างเคร่งครัดเช่นเดิม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

(๓) กำหนดให้มีการออกหนังสือรับรองไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และออกหนังสือรับรองไม้ เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเป็นภาคสมัครใจ (เพิ่มมาตรา ๑๘/๑)

๓. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

เนื่องจากพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งประชาชนต้องประสบปัญหาความยุ่งยากในการทำไม้และเคลื่อนย้ายไม้ ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน เนื่องจากขั้นตอนต่างๆ มีความซับซ้อนและยุ่งยาก จนทำให้ประชาชนจำนวนมากมีอุปสรรคในการปลูกไม้ไว้ใช้สอยหรือเพื่อการค้า จึงควรแก้ไขให้ไม้ทุกชนิดในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตาม

ประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม การทำไม้ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ อีกต่อไป อันจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจไทยจากการปลูกไม้มีค่าในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินและเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย

๔. ความจำเป็นต้องตรากฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหา

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นที่กำหนดให้ไม้ ๑๘ ชนิด ที่ขึ้นทั่วไปในราชอาณาจักร เป็นไม้หวงห้าม โดยการยกเลิกไม้ดังกล่าวที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้เป็นไม้หวงห้ามเฉพาะในป่าเท่านั้น ไม่ควบคุมไม้ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนปลูกและตัดไม้ได้โดยสะดวก ไม่กระทบสิทธิ์และเพิ่มภาระให้แก่ประชาชน และสร้างระบบการรับรองไม้ในที่ดินของเอกชนเพื่อให้รู้แหล่งที่มาของไม้

๕. ประเด็นหรือร่างพระราชบัญญัติที่จะรับฟังความคิดเห็น

๑. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทนิยามคำว่า “ทำไม้” (ร่างมาตรา ๓)
๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดให้ไม้ทุกชนิดในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม การทำไม้ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่อีกต่อไป ส่วนไม้ที่ขึ้นในป่า จะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๔)
๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองไม้ที่มีชื่อชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน การออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้และถ่านไม้ เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๖)
๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดให้ไม้ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งมีหนังสือรับรองของเจ้าหน้าที่หรือมีหลักฐานแสดงการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายสามารถมีไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตได้ (โรงค้ำไม้หรือโรงงานแปรรูปไม้) (ร่างมาตรา ๗)
๕. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๘)

๖. วิธีการรับฟังความคิดเห็น

- รับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์กรมป่าไม้ (www.forest.go.th) ระยะเวลาเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑ - ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย(www.lawamendment.go.th) ระยะเวลาเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑ - ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายโดยตรง คือ

๑. เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยป่าไม้
๒. ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไม้ทั้งระบบ
๓. ประชาชนผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจ
๔. ภาคประชาสังคม